

ΕΡΓΟ: Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της χώρας

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:

**ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ**

ΦΑΣΗ Β

**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Β1-Β3: Έκθεση ανάλυσης περιεχομένου ιστοσελίδων
Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την προβολή των
περιοχών ευθύνης τους ως τουριστικών προορισμών - Συμπεράσματα και
προτάσεις για την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας των
προστατευόμενων περιοχών**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Το παραδοτέο με τίτλο «Έκθεση ανάλυσης περιεχομένου ιστοσελίδων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την προβολή των περιοχών ευθύνης τους ως τουριστικών προορισμών - Συμπεράσματα και προτάσεις για την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας των προστατευόμενων περιοχών» συντάχθηκε στο πλαίσιο της Φάσης Β του Έργου «Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας», το οποίο υλοποιείται από το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων. Το έργο χρηματοδοτείται από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ και υλοποιείται στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «Φυσικό Περιβάλλον και Καινοτόμες Περιβαλλοντικές Δράσεις 2020 - Άξονας Προτεραιότητας ΑΠ. 1: Δράσεις Διατήρησης της Βιοποικιλότητας».

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΥ: Μαρία Κατσακιώρη

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ: Κατερίνα Μπόλη

Αντώνης Αποστολάκης
Πέτρος Κακούρος
Λουίζα Νικολάου
Σοφία Παπαδοπούλου
Γιώργος Σεφεριάδης
Ελένη Φυτώκα
Λένα Χατζηιορδάνου
Βασιλική Χρυσοπολίτου

Η πλήρης αναφορά στην παρούσα έκδοση είναι:

Κατσακιώρη, Μ., Χατζηιορδάνου, Λ., Κακούρος, Π. και Κ., Μπόλη. 2021. Έκθεση ανάλυσης περιεχομένου ιστοσελίδων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την προβολή των περιοχών ευθύνης τους ως τουριστικών προορισμών - Συμπεράσματα και προτάσεις για την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας των προστατευόμενων περιοχών. Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ). Θέρμη, 17 σελ.

This document may be cited as follows:

Katsakiori, M., Hatziiordanou, L., Kakouros, P. and K., Mpoli. 2021. Content analysis of the websites of Protected Areas Management Bodies - Proposals for improving the presentation of protected areas in the WWW. Greek Biotope/Wetland Centre (EKBY), Thermi, Greece, 17 p.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Το έργο «Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας»	σελ. 04
2. Το διαδίκτυο και ο ρόλος του στη διάχυση της πληροφορίας και στην ανάπτυξη του τουρισμού	σελ. 06
3. Ανάλυση περιεχομένου των ιστοσελίδων των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών	σελ. 09
4. Συμπεράσματα και προτάσεις για την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας των προστατευόμενων περιοχών	σελ. 16

1

Το έργο «Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας»

Η ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών ως τουριστικών προορισμών είναι καθοριστική για τη διαφύλαξη του φυσικού πλούτου τους, την προώθηση της αναψυχής και του αειφόρου τουρισμού, την τόνωση της τοπικής οικονομίας και την ενίσχυση της κοινωνικής ευημερίας των κατοίκων που ζουν και εργάζονται εντός ή γύρω από αυτές.

Τον Μάιο του 2020, το ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ ξεκίνησε την υλοποίηση των εργασιών του έργου, με σκοπό την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας των προστατευόμενων περιοχών και την ενδυνάμωση του τουριστικού τους προφίλ, αλλά και τον μετριασμό των επιπτώσεων από την άσκηση τουριστικών και αναψυχικών δραστηριοτήτων, με την προσέλκυση καλά ενημερωμένων και ευαισθητοποιημένων επισκεπτών. Το έργο διάρκειας 17 μηνών, υλοποιείται σε δύο φάσεις, έχει προϋπολογισμό 80.000 ευρώ και χρηματοδοτείται από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «Φυσικό Περιβάλλον και Καινοτόμες Περιβαλλοντικές Δράσεις 2020 - Άξονας Προτεραιότητας ΑΠ. 1: Δράσεις Διατήρησης της Βιοποικιλότητας».

Ζητούμενα του έργου είναι να εντοπίσει στο διαδίκτυο την τουριστική πληροφορία που παρέχουν οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλοι δημόσιοι φορείς και οργανισμοί για τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας, να προτείνει βέλτιστους τρόπους ανάδειξης της αναψυχικής αξίας τους, καθώς και να ενισχύσει τη διαδικτυακή παρουσίαση και την ικανοποιητική προβολή τους.

Αναλυτικότερα, οι κύριες δράσεις του έργου περιλαμβάνουν:

- (α) διαδικτυακή επισκόπηση και αξιολόγηση του επιπέδου χρήσης των νέων τεχνολογιών για την ανάδειξη και προβολή των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και των υπηρεσιών και αγαθών που προσφέρουν,
- (β) διεξαγωγή έρευνας αναγκών των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την αναβάθμιση της διαδικτυακής προβολής των περιοχών ευθύνης τους και διαμόρφωση προτάσεων για τη διαδικτυακή ανάδειξή τους,
- (γ) κατάρτιση στελεχών των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών σε θέματα ανάδειξης και αξιοποίησης του διαδικτύου για την προβολή των προστατευόμενων περιοχών,
- (δ) διαδικτυακή προβολή των προστατευόμενων περιοχών, μέσω των ιστοσελίδων και σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στον Δικτυακό Τόπο για τη Φύση και τη Βιοποικιλότητα του ΜΓΦΙ-ΕΚΒΥ και
- (ε) δημοσιοποίηση του έργου και διάχυση των αποτελεσμάτων του.

Τα παραδοτέα του έργου αφορούν, ανά φάση υλοποίησης, τα ακόλουθα:

ΦΑΣΗ Α (Διάρκεια: Μάιος 2020 - Οκτώβριος 2020)

- Α1. Έκθεση αποτελεσμάτων διαδικτυακής επισκόπησης ιστοσελίδων και σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης που προβάλλουν προστατευόμενες περιοχές
- Α2. Έκθεση αποτελεσμάτων αξιολόγησης ιστοσελίδων και σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης που προβάλλουν προστατευόμενες περιοχές
- Α3. Έκθεση για τη διαδικτυακή προβολή των προστατευόμενων περιοχών στον Δικτυακό Τόπο για Φύση και τη Βιοποικιλότητα & Διερεύνηση και χωρική αποτύπωση των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του Ν.4685/2020 σε συσχέτιση με τους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000

- Α4. Έκθεση δράσεων προβολής και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου «Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας»

ΦΑΣΗ Β (Διάρκεια: Νοέμβριος 2020 - Σεπτέμβριος 2021)

- Β1. Έκθεση ανάλυσης περιεχομένου ιστοσελίδων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την προβολή των περιοχών ευθύνης τους ως τουριστικών προορισμών
- Β2. Έκθεση αναγκών κατάρτισης στελεχών Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την αξιοποίηση του διαδικτύου και των νέων μέσων στην προβολή των προστατευόμενων περιοχών
- Β3. Συμπεράσματα και προτάσεις για την αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας των προστατευόμενων περιοχών
- Β4. Κατάρτιση στελεχών Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την αξιοποίηση του διαδικτύου και των νέων μέσων στην προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών
- Β5. Διαδικτυακή προβολή των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας: η ιστοσελίδα VisitGreekNature
- Β6. Έκθεση δράσεων προβολής και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου «Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας»

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου είναι:

- Η ενδυνάμωση της διαδικτυακής εικόνας των προστατευόμενων περιοχών ως τουριστικών προορισμών και ως μέσου ενίσχυσης της ευημερίας των τοπικών κοινωνιών και τόνωσης των τοπικών οικονομιών.
- Η ενίσχυση των ικανοτήτων των στελεχών των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την προβολή της περιοχής ευθύνης τους και την προώθηση δράσεων και έργων σχετικών με την αναψυχή και τον τουρισμό.
- Η προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών και της μοναδικής βιοποικιλότητας που φιλοξενεί η χώρα.

2

ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΗ ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το διαδίκτυο χαρακτηρίζεται ως ένα από τα σημαντικότερα τεχνολογικά επιτεύγματα της σύγχρονης εποχής. Πρόκειται για ένα παγκόσμιο δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών συνδεδεμένων μεταξύ τους. Το βασικό χαρακτηριστικό του διαδικτύου είναι ότι επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφορίας μεταξύ των συνδεδεμένων ηλεκτρονικών υπολογιστών που βρίσκονται σε οποιοδήποτε σημείο του Πλανήτη, μέσω πρωτοκόλλων μετάδοσης και παρουσίασης της πληροφορίας. Ευνοεί, επίσης, τη συνεχή αλληλεπίδραση μεταξύ δημιουργών και χρηστών της πληροφορίας, ενώ μεγάλο μέρος των τελευταίων γίνονται ταυτόχρονα και παραγωγοί πληροφορίας (Καλογήρου κ.ά., 2016).

Η ραγδαία εξάπλωση της χρήσης του διαδικτύου συνέβη στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Σήμερα, ο άνθρωπος είναι σε μεγάλο βαθμό εξοικειωμένος με τη χρήση του διαδικτύου και της ψηφιακής τεχνολογίας γενικότερα τόσο για πληροφόρηση όσο και για επικοινωνία, ενώ σταδιακά, διαδικασίες που απαιτούσαν φυσική παρουσία και διακίνηση εντύπου και χαρτιού αντικαθίστανται από τη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών και εγγράφων (Κυριάκη-Μάνεση και Κουλούρης, 2015).

Ο παγκόσμιος ιστός (world wide web - www) είναι μία τεράστια συλλογή από ψηφιακά έγγραφα (τις ιστοσελίδες), που βρίσκονται αποθηκευμένα σε υπολογιστές του διαδικτύου. Ο αρχικός παγκόσμιος ιστός (Web 1.0) συνέδεε δεδομένα και πληροφορίες που μπορούσαν να παρέχουν στο διαδίκτυο μόνο όσοι γνώριζαν τη γλώσσα HTML (Hyper Text Markup Language). Οι χρήστες του διαδικτύου ήταν παθητικοί δέκτες των πληροφοριών. Με την έλευση όμως του Web 2.0, ο παγκόσμιος ιστός έγινε διαδραστικός. Οι χρήστες του διαδικτύου πλέον αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, ανταλλάσσουν πληροφορίες και διαμορφώνουν το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας. Παραδείγματα του Web 2.0 είναι τα ιστολόγια (blogs), τα wikis, οι πλατφόρμες συνεργασίας και οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης.

Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (social media) έχουν τεράστια απήχηση στο ευρύ κοινό όλων των ηλικιών, ενώ η πληροφορία που διαμοιράζεται μέσω αυτών έχει τεράστια επιρροή. Παρέχουν εργαλεία που ενθαρρύνουν τη συζήτηση, τα σχόλια, την αλληλεπίδραση και τον διαμοιρασμό της πληροφορίας μεταξύ των χρηστών. Προσφέρουν ποικίλες δυνατότητες για προβολή και προώθηση (ειδήσεων, προϊόντων, υπηρεσιών), συντελώντας έτσι σε αύξηση της επισκεψιμότητας και αναγνωσιμότητας του περιεχομένου μιας ιστοσελίδας. Η χρήση τους ειδικότερα από φορείς του δημόσιου τομέα, υπό τη μορφή δημιουργίας ειδικής σελίδας - λογαριασμού αυτού, μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη διαφάνεια και αμεσότητα με το κοινό και να διευκολύνει τους ακολούθους της να λάβουν μέρος άμεσα σε μια συμμετοχική διαδικασία (Κασιγερωγόπουλος και Στεργίου, 2017).

Εξέλιξη του διαδραστικού ιστού αποτελεί ο σημασιολογικός ιστός (Web 3.0), που επικεντρώνεται στη σημασία του περιεχομένου και αντιλαμβάνεται τις απαιτήσεις του χρήστη. Χαρακτηριστικά του Web 3.0 είναι η ευφυΐα, η εξατομίκευση, η διαλειτουργικότητα και επαναχρησιμοποίηση δεδομένων και ψηφιακών υπηρεσιών, και η οπτικοποίηση με τρισδιάστατα υψηλής ανάλυσης γραφικά.

Το διαδίκτυο αποτελεί σήμερα ισχυρότατο μέσο ενημέρωσης, διάχυσης και διαχείρισης της πληροφορίας. Η ευρεία χρήση και διάδοσή του παγκοσμίως έχει επιφέρει σημαντικές κοινωνικοοικονομικές αλλαγές. Γενικώς, κατέχει πλέον δυναμική θέση στην καθημερινότητα του μέσου πολίτη, ενώ οι καινοτόμες διαδικτυακές υπηρεσίες που προσφέρει, μπορούν να αποτελέσουν μοχλό τοπικής ανάπτυξης (Ανδρεοπούλου, 2008).

Ο τουριστικός κλάδος στηρίζεται κατά κύριο λόγο στην πληροφορία, η οποία επηρεάζεται και μετασχηματίζεται από τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Ο τουρισμός κατέχει

τη δεύτερη πιο σημαντική θεματική περιοχή του διαδικτύου, μετά την τεχνολογία των Η/Υ και το «ταξίδι» ως καταναλωτικό προϊόν κυριαρχεί στις συναλλαγές στο διαδίκτυο.

Οι τουρίστες, με την επανάσταση της ΤΠΕ, έχουν τη δυνατότητα, χωρίς μεσάζοντες, να αναζητούν πληροφορίες, όποτε και όπου επιθυμούν, από έναν τεράστιο και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό ιστοσελίδων και σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης, να οργανώνουν και να εμπλουτίζουν το ταξίδι τους, να εντοπίζουν και να συλλέγουν πληροφορίες για χώρους δασικής αναψυχής, να μοιράζονται τις ιστορίες τους, να ανταλλάσσουν απόψεις αλλά και να διατηρούν επαφές και αναμνήσεις (Κοκκώσης κ.ά., 2011, Αθανασιάδης και Ανδρεοπούλου, 2007).

Το ηλεκτρονικό επιχειρείν, ως μία από τις υπηρεσίες του διαδικτύου, προσφέρει τη δυνατότητα σε φορείς και οργανισμούς αλλά και στους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων να «διαφημίζουν» και να «διαθέτουν» σε 24ωρη βάση (24ώρες/7ημέρες) τις υπηρεσίες και τα αγαθά τους παγκοσμίως. Να προσφέρουν εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πελάτες τους, να θεμελιώνουν σχέσεις σταθερές και εμπιστοσύνης και να είναι εν τέλει ανταγωνιστικοί (Ανδρεοπούλου, 2008).

Ο κατάλληλος σχεδιασμός μίας ιστοσελίδας είναι καθοριστικής σημασίας για τη βέλτιστη αξιοποίησή της ως εργαλείου προβολής και προώθησης ενός τουριστικού προορισμού, μιας τουριστικής υπηρεσίας/προϊόντος, καθώς και της εκάστοτε επιχείρησης, φορέα/οργανισμού (Κολιούσκα, 2013).

Ανάμεσα στα κυριότερα πλεονεκτήματα που προσφέρει ο παγκόσμιος ιστός συγκαταλέγονται η εύκολη, γρήγορη και άμεση πρόσβαση και χρήση και η ανοιχτή - ελεύθερη πρόσβαση σε μεγάλο όγκο περιεχομένου (πληροφορίες, δεδομένα, οπτικοακουστικό υλικό). Ωστόσο, ο ολοένα αυξανόμενος όγκος των δεδομένων απαιτεί την ύπαρξη εργαλείων υποστήριξης της σύνδεσης και οργάνωσης της πληροφορίας και ταυτόχρονα δημιουργεί την ανάγκη για μια ποιοτικότερη εμπειρία πλοήγησης. Ο σχεδιασμός μιας ιστοσελίδας πρέπει να στοχεύει στη βελτίωση της εμπειρίας του χρήστη, που αποτελεί βασική παράμετρο ικανοποίησης και διατήρησης του ενδιαφέροντός του (Γεωργιάδης, 2015).

Ο σχεδιασμός μιας ιστοσελίδας αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο δομείται, απεικονίζεται και οπτικοποιείται η πληροφορία που διαχέεται, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο ο χρήστης έχει πρόσβαση στην πληροφορία. Σε κάθε περίπτωση τα παραπάνω θα πρέπει να συμφωνούν τόσο με την κατηγορία της ιστοσελίδας που σχεδιάζεται, όσο και με τις απαιτήσεις και προσδοκίες των δυνητικών χρηστών της (Πήχας, 2006).

Τα συννηθέστερα λάθη στον σχεδιασμό μιας ιστοσελίδας είναι τα ακόλουθα:

- Δυσκολία πλοήγησης ή/και ανεπάρκεια μηχανισμών πλοήγησης.
- Δυσκολία ανάγνωσης του περιεχομένου της (π.χ. λόγω κακής χρήσης γραμματοσειράς και έλλειψης χρωματικών αντιθέσεων κειμένου-υποβάθρου).
- Ύπαρξη κινούμενων εικόνων (flash) που αποπροσανατολίζουν τον χρήστη και είναι μη προσβάσιμα από ΑΜΕΑ.
- Έλλειψη μηχανής αναζήτησης ή προβληματική λειτουργία της.
- Έλλειψη ή ανεπαρκής παρουσίαση στοιχείων επικοινωνίας.
- Σύνδεσμοι που δεν λειτουργούν (broken links).
- Ανεπαρκής παρουσίαση φωτογραφιών ή φτωχή ανάλυση φωτογραφικού υλικού.
- Ύπαρξη μακροσκελών κειμένων και πληθώρας πληροφοριών σε μια σελίδα.
- Αργή ταχύτητα φόρτωσης της ιστοσελίδας.
- Μη σωστή προσαρμογή απεικόνισης σε συσκευές διαφορετικού μεγέθους και ανάλυσης οθόνης (έξυπνα κινητά ή tablet).
- Μη συμβατότητα με όλους τους περιηγητές ιστού - web browsers (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome κ.λπ.) με επιπτώσεις στη σωστή απεικόνιση και λειτουργία της ιστοσελίδας.

Η αξιολόγηση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των ιστοσελίδων, ώστε αυτές να εξυπηρετούν τις ανάγκες και το αίσθημα ικανοποίησης των χρηστών τους. Ωστόσο, το αίσθημα ικανοποίησης των χρηστών εξαρτάται από το πόσο μια ιστοσελίδα είναι συμβατή με την αντίληψη που έχουν οι χρήστες για την κατηγορία στην οποία αυτή ανήκει. Επιπλέον, η επιτυχία μιας ιστοσελίδας συνδέεται άρρηκτα με την αξιοπιστία και ενημερότητα της πληροφορίας που διαχέεται από αυτήν, αλλά και με το αίσθημα ασφάλειας που προκαλεί στους χρήστες της (ασφάλεια συναλλαγών, προστασία απορρήτου και προσωπικών δεδομένων κ.λπ.).

Η αξιολόγηση μιας ιστοσελίδας πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας κριτήρια ποιότητας που σχετίζονται τόσο με το περιεχόμενο όσο και με την ευχρηστία και λειτουργικότητά της.

Η αξιολόγηση του περιεχομένου είναι περισσότερο υποκειμενική και σχετίζεται άμεσα με τον σκοπό που επιτελεί η ιστοσελίδα. Αξιολογείται κατά πόσο η ιστοσελίδα καλύπτει θεματικά την κατηγορία στην οποία ανήκει και εξετάζεται η ποιότητα και πληρότητα του περιεχομένου που διαχέεται (κειμενικό περιεχόμενο, ψηφιακό υλικό, οπτικοακουστικό υλικό). Εξετάζονται ακόμη, η δομή και οργάνωση του περιεχομένου της, η ακρίβεια και αξιοπιστία της πληροφορίας, η συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών και η λεκτικότητα και σαφήνεια του περιεχομένου. Η εξέταση αυτών των κριτηρίων απαιτεί γνώση και εξοικείωση με το θεματικό αντικείμενο της ιστοσελίδας.

Η αξιολόγηση της ευχρηστίας μπορεί να οριστεί ως η μέτρηση των χαρακτηριστικών ευχρηστίας ενός συστήματος ή μιας συσκευής ή η αναγνώριση πιθανών προβλημάτων που επηρεάζουν την ευχρηστία, σε σχέση με συγκεκριμένους χρήστες που εκτελούν συγκεκριμένες διεργασίες σε συγκεκριμένα πλαίσια (Hilbert and Redmiles, 2000). Εξετάζονται πιο τεχνικά κριτήρια, όπως η δυνατότητα πλοήγησης, το επίπεδο αλληλεπίδρασης, η παροχή ψηφιακών υπηρεσιών, η ταχύτητα απόκρισης, η προσαρμογή της απεικόνισης από άλλες συσκευές, η ασφάλεια, η προσβασιμότητα από ΑΜΕΑ κ.λπ. Αυτά αξιολογούνται είτε οπτικά και χειροκίνητα με επιθεώρηση της ευχρηστίας της ιστοσελίδας ή με δοκιμές προσπέλασης της πληροφορίας, είτε αυτόματα με εκτέλεση εξειδικευμένων διαδικτυακών ελέγχων αξιολόγησης. Οι αξιολογητές απαιτείται να έχουν εμπειρία σε χρήση ΤΠΕ, ειδικά σε θέματα ευχρηστίας πληροφοριακών συστημάτων, δηλαδή να έχουν επαρκή γνώση των αρχών και οδηγιών ευχρηστίας και της τεχνολογίας αλληλεπίδρασης εφαρμογής-χρήστη. Εάν μάλιστα ο αξιολογητής είναι γνώστης και του θεματικού αντικειμένου του συστήματος που αξιολογείται, το όφελος είναι μεγαλύτερο. Εκτός των αξιολογητών, σε κάποιες μεθόδους αξιολόγησης μπορεί να συμμετέχουν και οι χρήστες.

3

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Στο πλαίσιο υλοποίησης των Δράσεων Α1. Διαδικτυακή επισκόπηση των ιστοσελίδων/σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης που προβάλλουν προστατευόμενες περιοχές και Α2. Αξιολόγηση των ιστοσελίδων/σελίδων μέσω κοινωνικής δικτύωσης που προβάλλουν προστατευόμενες περιοχές, που υλοποιήθηκαν στην Α' Φάση του έργου, αφενός εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν οι ιστοσελίδες και σελίδες μέσω κοινωνικής δικτύωσης που προβάλλουν προστατευόμενες περιοχές (συνολικά ή μεμονωμένα), αφετέρου αξιολογήθηκαν βάσει επιλεγμένων κριτηρίων.

Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνουν αυτά που εκτιμούν την επίτευξη των στόχων προβολής και προώθησης της αναψυχής και του τουρισμού στις προστατευόμενες περιοχές και στα πιο τεχνικά που αξιολογούν την ευχρηστία και τη λειτουργικότητα των ιστοσελίδων (π.χ. αλληλεπίδραση - επίπεδο ενσωμάτωσης ψηφιακών υπηρεσιών, πολυγλωσσικότητα, δομή - οργάνωση και πλοήγηση, αξιοπιστία, ενημερότητα, εξατομίκευση, αισθητική, ανταπόκριση, ασφάλεια, προσβασιμότητα).

Τα κριτήρια που επιλέχθηκαν για την αποτύπωση της προβολής και προώθησης της αναψυχής και του τουρισμού στις προστατευόμενες περιοχές, αφορούν στα ακόλουθα και είναι καθοριστικής σημασίας για τη διαμόρφωση της εμπειρίας και την προσέλκυση του επισκέπτη:

- Παρουσίαση της περιοχής
- Οπτικοακουστικό υλικό
- Έντυπο υλικό σε ψηφιακή μορφή
- Διάθεση πληροφορίας για:
 - ο Τουρισμό/Αναψυχή
 - ο Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Ενημέρωση
 - ο Μονοπάτια/Διαδρομές
 - ο Αξιοθέατα
 - ο Μουσεία/Υποδομές
 - ο Δραστηριότητες
 - ο Προτάσεις για τον επισκέπτη
 - ο Πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος
- Χρήσιμες πληροφορίες
- Ημερολόγιο εκδηλώσεων
- Χάρτης/Πληροφορίες πρόσβασης
- Οδηγός καλού επισκέπτη/Κανόνες συμπεριφοράς

Συνολικά, από τους 36 Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ), οι 29 διατηρούν ενεργές ιστοσελίδες (Πίνακας 1), οι οποίες αξιολογήθηκαν και αναλύθηκε περαιτέρω το περιεχόμενό τους, στο πλαίσιο του παρόντος έργου.

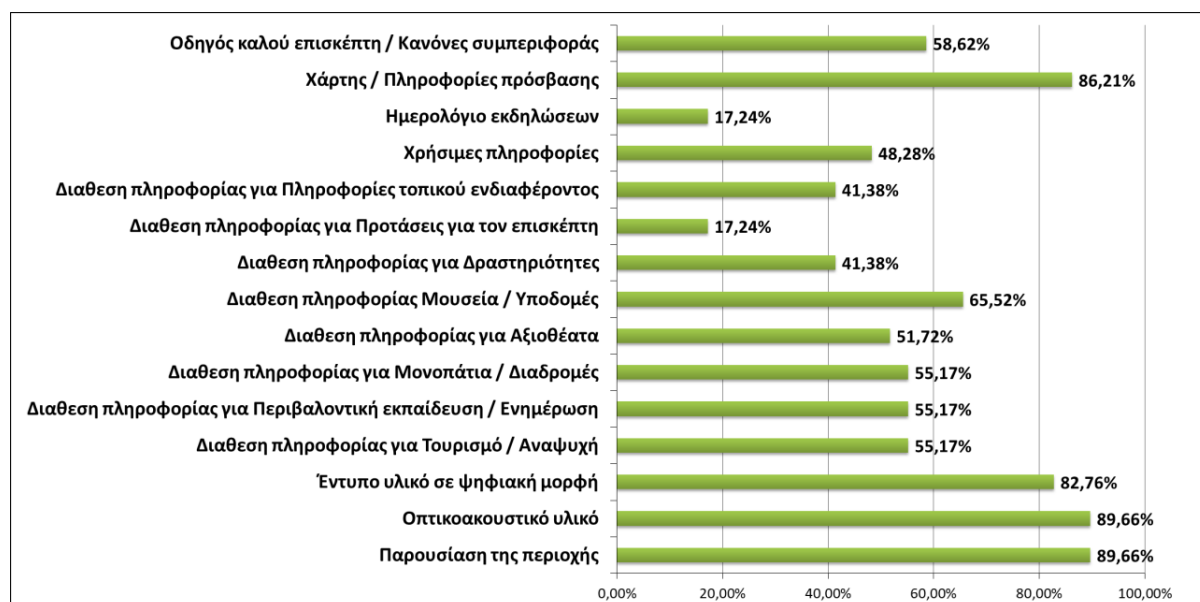
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Κατάλογος ιστοσελίδων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	URL ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
1	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δέλτα Έβρου και Σαμοθράκης	www.evros-delta.gr
2	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς - Λευκίμμης – Σουφλίου	www.dadia-np.gr
3	Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου - Βιστωνίδας - Ισμαρίδας και Θάσου	http://www.fd-nestosvistonis.gr
4	Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης	www.fdor.gr
5	Φορέας Διαχείρισης Κάρλας - Μαυροβουνίου - Κεφαλόβρυσου - Βελεστίνου - Δέλτα Πηνειού	www.fdkarlas.gr
6	Φορέας Διαχείρισης Κορώνειας - Βόλβης - Χαλκιδικής	http://www.foreaskv.gr/
7	Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης	www.kerkini.gr
8	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών	https://fdpap.gr/
9	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου	http://www.axiosdelta.gr/
10	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου - Βόρειων Σποράδων	http://www.alonissos-park.gr/
11	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου	http://www.olympusfd.gr/
12	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου	http://www.pindosnationalpark.gr/
13	Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων	http://www.lakepamvotis.gr
14	Φορέας Διαχείρισης Καλαμά - Αχέροντα - Κέρκυρας	http://www.kalamas-acherontas.gr/
15	Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου - Ακαρνανικών Ορέων	http://fdlmes.gr/
16	Φορέας Διαχείρισης Υδροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς και Κυπαρισσιακού Κόλπου	https://strofylianationalpark.gr/
17	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Αίνου	www.aenosnationalpark.gr
18	Φορέας Διαχείρισης Χελμού - Βουραϊκού	http://www.fdechmos.gr
19	Φορέας Διαχείρισης Πάρνωννα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας	http://www.fdparnonas.gr
20	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας	http://www.parnitha.net
21	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	http://www.parnassosnp.gr
22	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, Κοιλιάδας Σπερχειού και Μαλιακού Κόλπου	http://oiti.gr/
23	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς - Δυτικής Κρήτης	http://www.samaria.gr
24	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δωδεκανήσου	http://www.fdkarpathos.gr
25	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά - Μαραθώνα, Υμηττού και Νοτιοανατολικής Αττικής	www.naturaattica.gr

26	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου	http://www.nmp-zak.org
27	Φορέας Διαχείρισης Αμβρακικού Κόλπου - Λευκάδας	http://www.amvrakikos.eu
28	Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμερκών, Κουλάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων	http://tzoumerka-park.gr
29	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Βόρα - Πάικου – Βερμίου	https://foreas-diaxeirisis-vpv.webnode.gr

Με βάση τα ανωτέρω κριτήρια, ως προς την ποσοτική αξιολόγηση (Γράφημα 1) των ιστοσελίδων των ΦΔΠΠ, παρατηρείται ότι:

- Υψηλά καταγράφονται τα ποσοστά (86,21 - 89,66%) που αφορούν στην παρουσίαση, τόσο λεκτικά όσο και με τη χρήση οπτικοακουστικού υλικού, των περιοχών ευθύνης των ΦΔΠΠ και των προστατευόμενων περιοχών που βρίσκονται εντός των ορίων τους, που παρέχουν χαρτογραφικό υλικό και πληροφορίες πρόσβασης στην περιοχή, που διαθέτουν προς ανάγνωση και διαμοιρασμό εκδόσεις (έντυπες και οπτικοακουστικές) που έχουν παραχθεί.
- Μέτρια σημειώνονται τα ποσοστά (41,38% - 65,52%) που αφορούν στη διάθεση πληροφοριών χρήσιμων για την προσέλκυση και ενημέρωση των επισκεπτών (όπως για μουσεία και υποδομές ενημέρωσης, μονοπάτια και διαδρομές, αξιοθέατα και σημεία ενδιαφέροντος, παρεχόμενες υπηρεσίες τουρισμού και αναψυχής, δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή, χρήσιμες πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος, αλλά και χρήσιμες πληροφορίες για τον επισκέπτη κ.ά.), καθώς και κατευθύνσεων (οδηγός) προς τον επισκέπτη για την ασφαλή και σωστή περιήγησή του στην περιοχή, με στόχο την ελαχιστοποίηση της όχλησης και των επιπτώσεων στη φύση και τη βιοποικιλότητα.
- Χαμηλά ποσοστά (17,24%) παρατηρούνται σε δύο από τα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία αφορούν στην ύπαρξη ημερολογίου εκδηλώσεων και σε προτάσεις για τον επισκέπτη.

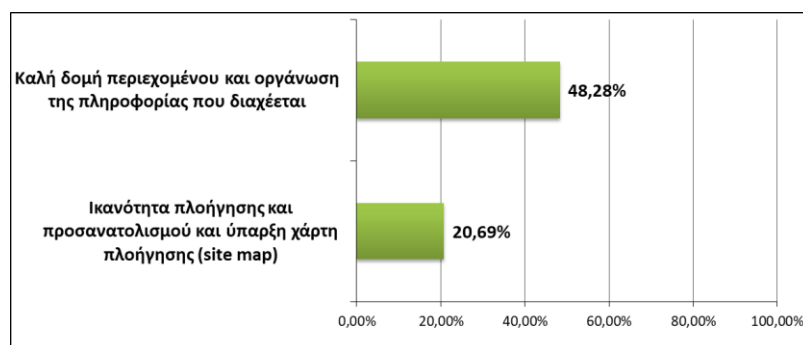
ΓΡΑΦΗΜΑ 1. Ποσοστά ικανοποίησης κριτηρίων επίτευξης στόχων προβολής και προώθησης της αναψυχής και του τουρισμού από τις ιστοσελίδες των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

Ως προς την ποιοτική αξιολόγηση των ανωτέρω κριτηρίων, από την περαιτέρω εξέταση των ιστοσελίδων και την εμβάθυνση στον τρόπο παρουσίασης του περιεχομένου τους, αποτυπώνονται τα ακόλουθα:

Παρουσίαση της περιοχής

Σχεδόν όλες οι ιστοσελίδες (89,66%) παρουσιάζουν την περιοχή ευθύνης του εκάστοτε Φορέα Διαχείρισης και τις επιμέρους προστατευόμενες περιοχές που εντάσσονται στα όριά του. Ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, στις περισσότερες προτάσσεται η παρουσίαση του οικείου Φορέα και της δράσης του (π.χ. έργα/δράσεις, νέα/προκηρύξεις κ.ά.) και δευτερευόντως η παρουσίαση της προστατευόμενης περιοχής, είτε ως τόπου πολύτιμου για τη φύση και τη βιοποικιλότητα ή ως τουριστικού προορισμού.

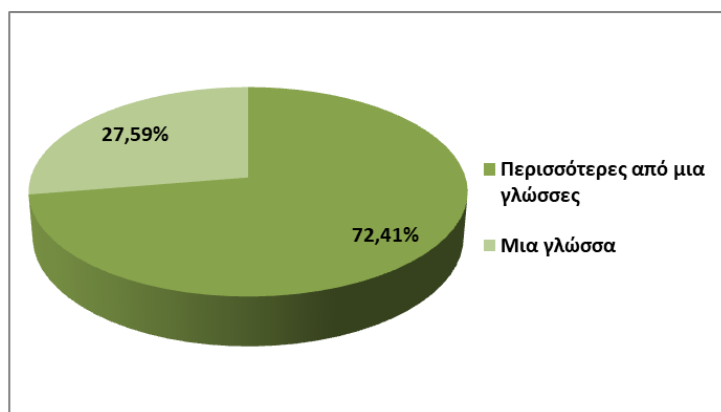
Κριτήρια ευχρηστίας, όπως «Καλή δομή περιεχομένου και οργάνωση της πληροφορίας» και «Ικανότητα πλοήγησης και προσανατολισμού και ύπαρξη χάρτη πλοήγησης (site map)», ικανοποιούνται σε μέτριο προς χαμηλό βαθμό και δρουν ανασταλτικά στη χρήση και αξιοποίηση των ιστοσελίδων τόσο από τους ίδιους τους ΦΔΠΠ ως εργαλείο προβολής και ανάδειξης της περιοχής ευθύνης τους, όσο και από τους χρήστες ως μέσο ενημέρωσης και προσέλκυσης ενδιαφέροντος. Σύμφωνα με το Γράφημα 2, το 48,28% των ιστοσελίδων έχει ικανοποιητική δομή περιεχομένου και καλή οργάνωση της πληροφορίας που διαχέεται, ωστόσο μόλις οι 6 από τις 29 ιστοσελίδες (ποσοστό 20,69%) διαθέτει χάρτη πλοήγησης και μηχανισμούς που διευκολύνουν την πλοήγηση και τον προσανατολισμό του χρήστη στο περιεχόμενο της ιστοσελίδας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2. Ποσοστά εκπλήρωσης κριτηρίων της παραμέτρου «Δομή, οργάνωση και πλοήγηση» από τις ιστοσελίδες των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

Η πλειονότητα των ιστοσελίδων αποδίδει τις πληροφορίες για την προστατευόμενη περιοχή, με τρόπο αυστηρά επιστημονικό, κατάλληλο για τον ειδικό αναγνώστη (π.χ. εκτενής χρήση ορολογίας, επιστημονικά ονόματα ειδών, παράθεση καταλόγων τύπων οικοτόπων και ειδών κ.ά.), ενώ λείπει η ελκυστικά αποδοσμένη εύληπτη πληροφορία που κρίνεται απαραίτητη για την ενημέρωση του μη ειδικού χρήστη, ώστε αφενός να του κεντρίσει το ενδιαφέρον και να του παρέχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση, αφετέρου να του δώσει τα απαραίτητα εφόδια για να προσανατολιστεί σωστά κατά την επίσκεψή του σε αυτή. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι το 72,41% των ιστοσελίδων διαθέτει αξιόπιστη και επίκαιρη πληροφορία και την παρουσιάζει με ικανοποιητική λεκτικότητα και έκφραση (σωστή χρήση της γλώσσας, ορθογραφία, στίξης και σύνταξης, απουσία επανάληψης λέξεων και αργκό διαλέκτου).

Διαπιστώνεται, επίσης, ότι αν και ένα υψηλό ποσοστό (72,41%) των ιστοσελίδων των ΦΔΠΠ ικανοποιεί το κριτήριο της πολυγλωσσικότητας, δηλαδή διαθέτει το περιεχόμενό της σε περισσότερες από μία γλώσσες (Γράφημα 3), σε ελάχιστες ιστοσελίδες αποδίδεται το πλήρες περιεχόμενο σε άλλη γλώσσα. Ως δεύτερη γλώσσα κυριαρχεί η αγγλική και στις περισσότερες περιπτώσεις εμφανίζεται πολύ συνοπτική απόδοση επιλεγμένων ενοτήτων της ιστοσελίδας. Σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίζονται στην αγγλική γλώσσα μόνο οι τίτλοι των θεματικών ενοτήτων και σε έναν μικρό αριθμό ιστοσελίδων οι σύνδεσμοι δεν είναι ενεργοί.

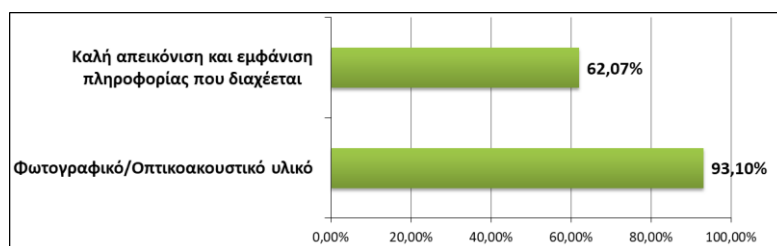

ΓΡΑΦΗΜΑ 2. Ποσοστά παροχής περισσότερων από μιας γλώσσας από τις ιστοσελίδες των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

Οπτικοακουστικό υλικό

Σχεδόν όλες οι ιστοσελίδες (89,66%) διαθέτουν οπτικοακουστικό υλικό, κυρίως φωτογραφίες (π.χ. ειδών, βλάστησης, τοπίων, στοιχείων του πολιτισμού, αλλά και δράσεων του οικείου ΦΔΠΠ) και δευτερευόντως ταινίες, μικρής ή μεγαλύτερης διάρκειας για την περιοχή. Το 93,10% των ιστοσελίδων αυτών κάνει επαρκή χρήση του φωτογραφικού/οπτικοακουστικού υλικού και σε ένα ποσοστό 62,07% των ιστοσελίδων παρατηρείται καλή απεικόνιση και εμφάνιση πληροφορίας που διαχέεται. Δηλαδή τα κριτήρια της παραμέτρου ευχρηστίας «Αισθητική» ικανοποιούνται σε μέτριο προς υψηλό βαθμό (Γράφημα 4).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4. Ποσοστά εκπλήρωσης κριτηρίων της παραμέτρου «Αισθητική».

Ως προς την ποιότητα του φωτογραφικού υλικού, σε πολλές περιπτώσεις δεν αποτελεί προϊόν επαγγελματικής φωτογράφισης, με όποιες τεχνικές αδυναμίες αυτό συνεπάγεται και με αποτέλεσμα να μην αναδεικνύονται συχνά με τον βέλτιστο τρόπο τα σημεία ενδιαφέροντος ή τα στοιχεία της φύσης και του πολιτισμού που αποτελούν τους πόλους έλξης επισκεπτών στην περιοχή.

Ως προς την κινούμενη εικόνα, η συντριπτική πλειονότητα των αρχείων που παρουσιάζονται στις ιστοσελίδες προέρχονται από επαγγελματική λήψη και επεξεργασία. Όμως, όπως και στα κείμενα των ιστοσελίδων, αρκετές παρουσιάζουν την περιοχή ευθύνης του ΦΔΠΠ ή στοιχεία βιοποικιλότητας της περιοχής μέσα από ματιά του ειδικού επιστήμονα (π.χ. επιστημονικός λόγος, εμβάθυνση σε ειδικά ζητήματα) και όχι μέσα από τη ματιά του απλού θεατή. Σε κάποιες περιπτώσεις, δε, έχουν καθαρά εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό χαρακτήρα. Σε γενικές γραμμές, απουσιάζουν ταινίες, μικρότερης ή μεγαλύτερης διάρκειας, που να προβάλλουν και να αναδεικνύουν τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες που παρέχει η περιοχή για αναψυχή και τουρισμό.

Ως προς την αισθητική, η συγκεκριμένη παράμετρος ευχρηστίας ικανοποιείται σε μέτριο προς υψηλό βαθμό (Γράφημα 4) και πιο συγκεκριμένα, σε ένα ποσοστό 62,07% των ιστοσελίδων παρατηρείται καλή απεικόνιση και εμφάνιση της πληροφορίας που διαχέεται.

Έντυπο υλικό σε ψηφιακή μορφή

Το 82,76% των ιστοσελίδων προσφέρει σε ψηφιακή μορφή έντυπο υλικό που έχει παράξει ο εκάστοτε ΦΔΠΠ και δίδει τη δυνατότητα στον επισκέπτη της ιστοσελίδας να έχει εύκολη και άμεση πρόσβαση. Διαπιστώνεται ότι, σε αρκετές περιπτώσεις αναρτάται μέρος του υλικού που έχει παραχθεί και όχι το σύνολο, καθώς, επίσης, ότι δεν δίδονται στοιχεία για το έτος παραγωγής και ως εκ τούτου δεν είναι σαφές κατά πόσο οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτό είναι σε ισχύ.

Η πλειονότητα των εκδόσεων αφορά σε έντυπα παρουσίασης της περιοχής ευθύνης του ΦΔΠΠ και των προστατευόμενων περιοχών που βρίσκονται εντός των ορίων του, στην παρουσίαση emblematicών ειδών της περιοχής, καθώς και στη διαφήμιση/προώθηση δράσεων του ΦΔΠΠ (π.χ. γιορτές πουλιών, εθελοντικές δράσεις κ.ά.) και μόνο ένας περιορισμένος αριθμός ΦΔΠΠ διαθέτει εκλαϊκευμένους οδηγούς/χάρτες περιήγησης στην περιοχή.

Ως προς την ποιότητα των εκδόσεων, συχνά παρατηρείται ότι δεν υπάρχει συνέχεια και συνέπεια της εικαστικής τους προσέγγισης, αλλά και σε αυτή την περίπτωση, όπως και στην παρουσίαση των περιοχών μέσω των ιστοσελίδων, η δομή, το περιεχόμενο και το ύφος των κειμένων και το εποπτικό υλικό (π.χ. φωτογραφίες, σκίτσα, χάρτες) πολλών εκδόσεων απευθύνεται στον ειδικό αναγνώστη και όχι στον απλό επισκέπτη.

Διάθεση πληροφορίας για:

- Τουρισμό/Αναψυχή
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Ενημέρωση
- Μονοπάτια/Διαδρομές
- Αξιοθέατα
- Μουσεία/Υποδομές
- Δραστηριότητες
- Προτάσεις για τον επισκέπτη
- Πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος

Η συγκεκριμένη ενότητα πληροφοριών αποτελεί καίριας και ζωτικής σημασίας για τη διαδικτυακή ανάδειξη της κάθε προστατευόμενης περιοχής, την προσέλκυση καλά ενημερωμένων επισκεπτών και την ενδυνάμωση του τουριστικού της προφίλ. Παρόλα αυτά, μόλις οι μισές ιστοσελίδες των ΦΔΠΠ (41,38% - 65,52%) διαθέτουν πληροφορίες χρήσιμες για μουσεία και υποδομές ενημέρωσης, μονοπάτια και διαδρομές, αξιοθέατα και σημεία ενδιαφέροντος, παρεχόμενες υπηρεσίες τουρισμού και αναψυχής, δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή, χρήσιμες πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος, αλλά και χρήσιμες πληροφορίες για τον επισκέπτη κ.ά., καθώς και κατευθύνσεις (οδηγοί) επισκεπτών για την ασφαλή και σωστή περιήγησή τους στην περιοχή, με στόχο την ελαχιστοποίηση της όχλησης και των επιπτώσεων στη φύση και τη βιοποικιλότητα (Γράφημα 1).

Ακόμη όμως και σε αυτή την περίπτωση, η αναφορά εστιάζει στην ύπαρξη των εν λόγω υποδομών και όχι στην ουσιαστική και ολοκληρωμένη διάθεση στοιχείων τα οποία θα διευκολύνουν την οργάνωση της επίσκεψης και την κατανόηση των επιλογών που προσφέρονται για εξερεύνηση της περιοχής. Ως παράδειγμα στο εθνικό πάρκο Χ γίνεται αναφορά ότι υπάρχουν μουσεία και υποδομές ενημέρωσης ή σε κάποιες περιπτώσεις κατονομάζονται, αλλά δεν δίνονται στοιχεία περιγραφής, επικοινωνίας, πρόσβασης, ώρες λειτουργίας, σύνδεσμοι κ.ά.

Περιορισμένα είναι και τα στοιχεία που δίνονται για δραστηριότητες αναψυχής που προσφέρονται στην περιοχή, για υποδομές φιλοξενίας και επισιτισμού. Εξίσου περιορισμένα έως ανεπαρκή καταγράφονται τα στοιχεία που αφορούν σε προτάσεις που μπορεί να ακολουθήσει ο επισκέπτης για να γνωρίσει και να εξερευνήσει την περιοχή ή για να συμμετάσχει σε εκδηλώσεις που διοργανώνει ο ΦΔΠΠ ή τρίτοι. Μόλις το 17,24% των ιστοσελίδων παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για σχετικά ζητήματα και ημερολόγιο εκδηλώσεων (Γράφημα 1).

Η ενότητα αυτή πληροφοριών χρειάζεται ενίσχυση, συνεχή ενημέρωση και κυρίως διαφορετική προσέγγιση στο περιεχόμενο και στον τρόπο παρουσίασης στο σύνολο των ιστοσελίδων των ΦΔΠΠ.

Χάρτης/Πληροφορίες πρόσβασης

Η πλειονότητα των ιστοσελίδων παρέχει πολύ καλή πληροφόρηση και χαρτογραφικό υλικό για την πρόσβαση στην περιοχή (86,21%, Γράφημα 1). Σε πολλές ιστοσελίδες δίνονται στοιχεία χιλιομετρικής απόστασης από μεγάλα αστικά κέντρα, πληροφορίες για τους τρόπους προσέγγισης (π.χ. με ΚΤΕΛ, τρένο, ΙΧ), δρομολόγια, τηλέφωνα επικοινωνίας κ.λπ.

Οδηγός καλού επισκέπτη/Κανόνες συμπεριφοράς

Σχεδόν οι μισές ιστοσελίδες (58,62%, Γράφημα 1) ενσωματώνουν κατευθύνσεις προς τους επισκέπτες για την ασφαλή και σωστή περιήγησή του στην περιοχή, αποσκοπώντας παράλληλα στην ελαχιστοποίηση της όχλησης και των επιπτώσεων στη φύση και τη βιοποικιλότητα από την κίνηση των επισκεπτών. Σε γενικές γραμμές, οι κατευθύνσεις είναι ίδιες με μικρές παραλλαγές για το σύνολο των ιστοσελίδων και απουσιάζουν στοχευμένες κατευθύνσεις και εξειδικεύσεις με βάση τα γνωρίσματα και τις ιδιαιτερότητες του κάθε τόπου.

4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων των κριτηρίων της ευχρηστίας και λειτουργικότητας των ιστοσελίδων των ΦΔΠΠ, καθώς και των κριτηρίων που εκτιμούν την επίτευξη της προβολής και της προώθησης της αναψυχής του τουρισμού στις περιοχές ευθύνης των ΦΔΠΠ, σε ποιοτικό και ποσοτικό επίπεδο, οδήγησε στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και στη διατύπωση προτάσεων για βελτίωση των ιστοσελίδων τους.

Σε ότι αφορά την ενσωμάτωση ψηφιακών υπηρεσιών από τις ιστοσελίδες, διαπιστώνεται ότι υπάρχει ανάγκη βελτίωσης της δυνατότητας αλληλεπίδρασης του χρήστη και ειδικότερα, απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό η δυνατότητα κοινοποίησης των ιστοσελίδων τους στα κοινωνικά δίκτυα (share). Η ψηφιακή εμπειρία του χρήστη μπορεί να ενισχυθεί με ενσωμάτωση, από την πλειονότητα των ιστοσελίδων, των ακόλουθων υπηρεσιών - δυνατοτήτων:

- υπηρεσία αναζήτησης πληροφορίας,
- υπηρεσία επισκόπησης γεωγραφικής πληροφορίας,
- υπηρεσία αποστολής ενημερωτικών δελτίων (newsletter),
- υπηρεσία διαμόρφωσης και εκτύπωσης σελίδας,
- διαλογική κοινότητα (forum),
- ψηφιακή βιβλιοθήκη,
- παρατηρητήριο πολιτών (citizen science),
- δυνατότητα καταγγελίας-αναφοράς περιβαλλοντικής ενόχλησης.

Οι ιστοσελίδες μπορούν ακόμη να βελτιωθούν προσθέτοντας δυνατότητες οικονομικής συναλλαγής ή ηλεκτρονικής κράτησης θέσης για δραστηριότητες/εκδρομές, εφόσον αυτές προσφέρονται.

Η δομή και οργάνωση της πληροφορίας που διαχέεται είναι μέτρια και επιδέχεται σημαντική βελτίωση. Η δε πλοήγηση σε αυτήν είναι επίσης προβληματική, με αποτέλεσμα να χάνεται μέρος της πληροφορίας που μπορεί να εντοπίσει ο επισκέπτης. Προτείνονται βελτιώσεις με παροχή κατάλληλων μηχανισμών που διευκολύνουν την πλοήγηση και τον προσανατολισμό στο περιεχόμενο των ιστοσελίδων (π.χ. χάρτης πλοήγησης).

Τα ποσοστά εκπλήρωσης των κριτηρίων της παραμέτρου ευχρηστίας «εξατομίκευση» είναι αρκετά χαμηλά. Βελτίωση μπορεί να επέλθει με την παροχή της δυνατότητας εγγραφής μέλους και της δυνατότητας καθοδήγησης ή υποστήριξης του χρήστη στη διεκπεραίωση εργασιών (π.χ. συμπλήρωση ερωτήσεων χρηστών σε μια μηχανή αναζήτησης με βάση προηγούμενες αναζητήσεις τους, εύρεση τοποθεσίας χρήστη και προβολή σχετικού με αυτήν περιεχομένου).

Τα ποσοστά εκπλήρωσης των κριτηρίων της παραμέτρου ευχρηστίας «ασφάλεια» είναι μέτρια. Βελτίωση μπορεί να επέλθει με καθολική εφαρμογή των σχετικών πρωτοκόλλων ασφάλειας συναλλαγών οικονομικού περιεχομένου και ανίχνευσης κακόβουλων πράξεων που προτείνει το Ελληνικό Πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), καθώς και με την ενσωμάτωση πολιτικής προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Σε ότι αφορά την προσβασιμότητα των ιστοσελίδων από κινητές συσκευές, διαπιστώθηκε σημαντική υστέρηση στην προσπέλασή τους από κινητά (κριτήριο «Mobile friendly σχεδίαση για θέαση της ιστοσελίδας ανεξαρτήτως συσκευής προσπέλασης»). Η προσβασιμότητα από ΑΜΕΑ εμφανίζεται επίσης οριακά χαμηλή, γεγονός που τους στερεί τη δυνατότητα ενημέρωσης για την περιβαλλοντική και τουριστική αξία πολλών προστατευόμενων περιοχών.

Τέλος, επισημαίνεται η μεγάλη ανάγκη αύξησης του αισθήματος εγκυρότητας της πληροφορίας που παρουσιάζεται στις ιστοσελίδες, μέσω της δυνατότητας προβολής της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσής της.

Σε ότι αφορά την προβολή των προστατευόμενων περιοχών και την ανάδειξή τους ως τουριστικών προορισμών, μέσω του διαδικτύου, διαπιστώνεται σημαντική υστέρηση και απαιτείται επανασχεδιασμός και αναδιοργάνωση της δομής και του περιεχομένου των περισσότερων ιστοσελίδων, ώστε να προτάσσεται και να προβάλλεται η προστατευόμενη περιοχή και δευτερευόντως οι δράσεις και το έργο του εκάστοτε ΦΔΠΠ. Σχεδόν το σύνολο των ιστοσελίδων σχεδιάσθηκαν πρωτίστως ως μέσο προβολής του εκάστοτε ΦΔΠΠ και του έργου του και δευτερευόντως ως κυρίαρχο μέσο προβολής της ίδιας της προστατευόμενης περιοχής. Παρότι στην πορεία εμπλουτίσθηκαν και εξελίχθηκαν, επιτακτικός κρίνεται ο επανασχεδιασμός τους, καθώς η πλειονότητα των χρηστών επιθυμεί να αντλήσει πληροφορίες για την περιοχή όπου βρίσκεται ή πρόκειται να επισκεφθεί και σε μικρότερο βαθμό να ενημερωθεί για τον φορέα που φέρει την ευθύνη προστασίας και διαχείρισης της περιοχής και για τις δράσεις του.

Ουσιαστικές παρεμβάσεις, απαιτούνται, επίσης, στον τύπο της πληροφορίας που διαχέεται μέσω των ιστοσελίδων, καθώς, όπως προέκυψε από την αξιολόγηση, μέτρια καταγράφεται, ποιοτικά και ποσοτικά, η διάθεση πληροφοριών για την προσέλκυση και ενημέρωση των επισκεπτών (όπως για μουσεία και υποδομές ενημέρωσης, μονοπάτια και διαδρομές, αξιοθέατα και σημεία ενδιαφέροντος, παρεχόμενες υπηρεσίες τουρισμού και αναψυχής, δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή, χρήσιμες πληροφορίες τοπικού ενδιαφέροντος, αλλά και χρήσιμες πληροφορίες για τον επισκέπτη κ.ά.), καθώς και κατευθύνσεων (οδηγός) προς τον επισκέπτη. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στον βαθμό και τη συχνότητα ανανέωσης της πληροφορίας, ώστε η ιστοσελίδα να αποτελεί έγκυρη πηγή ενημέρωσης και ως εκ τούτου πολύτιμη πηγή άντλησης πληροφοριών για την προστατευόμενη περιοχή.

Χρειάζεται, επίσης, επανεξέταση των κειμένων που υποστηρίζει τις ιστοσελίδες, ώστε αυτά να είναι κατάλληλα για τον μη ειδικό χρήστη, να καταστούν εύληπτα και κατανοητά και να αναδεικνύουν με ουσιαστικό και ολοκληρωμένο τρόπο την προστατευόμενη περιοχή. Βελτίωση επιδέχεται και το οπτικοακουστικό υλικό (φωτογραφίες, κινούμενη εικόνα), το οποίο θα πρέπει να ενισχύει και να εμπλουτίζει την εμπειρία του χρήστη, αλλά και να αναδεικνύει τον ιδιαίτερο πλούτο της περιοχής, αυτόν που την καθιστά μοναδική και τη διαφοροποιεί από τις υπόλοιπες.

Τέλος, με δεδομένο ότι οι προστατευόμενες περιοχές της χώρας καλούνται να αποτελέσουν τόπο προσέλκυσης επισκεπτών από το εξωτερικό, αλλά και μέσο διεύρυνσης της τουριστικής περιόδου της χώρας, οι ιστοσελίδες τους οφείλουν να πληρούν, ουσιαστικά και όχι τυπικά, το κριτήριο της πολυγλωσσικότητας, ήτοι το σύνολο της πληροφορίας ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής να αποδίδεται τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα και η πληροφορία να εμπλουτίζεται και να επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.